

CZY WIESZ, ŻE...

KILKA CIEKAWOSTEK O MONETACH

- 3 tysiące lat temu po raz pierwszy sfalszowano pieniądze! Osobą, która jako pierwsza się tego dopuściła był Polikrates, który samodzielnie podrabiał monety wybite ze złota. Za ich pomocą spłacił dług Spartanom, co doprowadziło do wojny i do jego zamordowania.
- Pierwsze monety powstały w VII w. p.n.e. w Lidii (dzisiejsza Turcja), a wykonane były z elektrodu (stopu złota i srebra, naturalnie występującego w niektórych rzekach Azji Mniejszej).
- Największą monetą był Platmynt, bity z miedzi w Szwecji w XVII wieku. Jedna moneta ważyła ponad 19 kg i miała rozmiar niedużego stołu!
- W 1633 roku po raz pierwszy pojawiła się złotówka w formie monety.
- Rant (bok) to trzecia strona monety. Może być gładki lub posiadać zabezpieczenie w postaci ząbkowania (moletowania) lub zdobienia (np. napisu, ornamentu).
- Otok to biegnący wzdłuż krawędzi monety wąski pas zabezpieczający ją przed nadmiernym wycieraniem się.
- Moneta o nominale 5 zł powstaje z następujących metali: pierścień - miedzionikiel (MN25), rdzeń - brąz (CuAl6Ni2).

21 marca 1522 roku, Mikołaj Kopernik, na odbywającym się w Grudziądzu Sejmiku Generalnym Prus Królewskich wygłosił swoje spostrzeżenia o monetach, w referacie *De aestimatione monetarum* (O szacunku monety), w którym sformułował prawo: „gorszy pieniądz wypiera lepszy”.

Czym był "gorszy pieniądz"?

Monety powinny posiadać odpowiednią wartość, czyli musiały zostać wytworzone z odpowiedniej ilości złota lub srebra. W czasach Kopernika nie zawsze przestrzegano tej zasady - dodawano na przykład mniej srebra. Osoby mające zapłacić za coś wołały użyć "gorszych monet" (z mniejszą ilością kruszcu), a lepsze zachować. Tym samym monety traciły na wartości, ceny produktów wzrastały, a usługi stały się droższe. Właśnie to zjawisko zauważył wybitny uczony.

Każda moneta składa się z awersu, na którym mógł pojawić się portret władcy, godło lub herb oraz z rewersu z nominałem (wartością). Według Kopernika pieniądz miał wartość (valor) i szacunek – wartość szacunkową (aestimatio). Wartość zależała od ilości i jakości kruszcu w monetach, szacunek oznaczał wartość nominalną, ustanowioną przez władzę zwierzchnią. W dobrej monecie wartość nominalna powinna być równa wartości kruszcu.

Z tej okazji przygotowaliśmy kartę pracy dla naszych najmłodszych odbiorców. Mamy nadzieję, że miło spędzicie rodzinny czas dyskutując o monetach!

ZAPROJEKUJ WŁASNĄ MONETĘ!

Zastanów się, jak ma wyglądać awers (ozdobna strona)
i rewers (strona monety z cyfrą pokazującą jej wartość np. 1, 2, 5)

Używając kredek (lub innych przyborów) i swojej wyobraźni stwórz wyjątkową monetę,
która będzie obowiązywała w Twoim królestwie!

